

יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ, וְלֹא כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, שָׁאם כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ - לְהוֹסִיף אֶת שְׁאָר הָעַמִּים. לֹא כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ אֲלֵא בְּזִמְנָן שְׂיָבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחָא, שְׂכְּתוּב (ישעיה מט) שָׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, עֲכָשׁוּ שְׂאֵמֵר יִשְׁתַּחֲוּוּ, לְהִרְאוֹת שְׂכָל יִשְׂרָאֵל לְבָדֵם, כְּלָם יַעֲבֹדוּ לְרֹאשׁ הַגּוֹלָה, לְרֹאשׁ שְׂל כָּכֵל, וְלֹא שְׁאָר הָעַמִּים.

גִּוּר אַרְיָה יְהוּדָה, בְּתַחֲלָה גִּוּר וְאַחֲרַי כֶּף אַרְיָה. וְסוּד הַדְּבָר - בְּתַחֲלָה נָעַר וְאַחֲרַי כֶּף אִישׁ, (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. מִטְּרַף בְּנֵי עֲלִית, מַה זֶה מִטְּרַף? לְהַכְלִיל אֶת מִלְאָף הַמּוֹת, שְׂהוּא עוֹמֵד עַל טְרַף לְכָלוֹת אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם וְלֹא מִצִּיל, כְּמוֹ שְׂנַאֲמֵר (מיכה ה) וְטְרַף וְאִין מִצִּיל. [ומהו] וּמֵאוֹתוֹ טְרַף מִסְתַּלְקַת הַשְּׂכִינָה.

כָּרַע - בְּגָלוֹת כָּכֵל. רַבִּץ - בְּגָלוֹת אֲדוּם. כְּאַרְיָה - שְׂהוּא חֲזָק. וּכְלָבִיא - שְׂהוּא יוֹתֵר חֲזָק, כֶּף יִשְׂרָאֵל הֵם חֲזָקִים, שְׂבַנֵּי הָעוֹלָם עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת מְפִתִים וְדוֹחֲקִים אוֹתָם, וְהֵם עוֹמְדִים בְּדָתָם וּבַמְּנַהֲגֵיהֶם כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא.

כֶּף שְׂכִינָה, שְׂאָף עַל גַּב שְׂכְּתוּב (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, הִיא חֲזָקָה כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא בְּנִפְלָה הַזֶּה. מַה אַרְיָה וּכְלָבִיא לֹא נוֹפְלִים אֲלֵא כְּדֵי לְטְרַף טְרַף וּלְשַׁלֵּט, שְׂהָרִי מִרְחוֹק מֵרִיחַ אֶת טְרַפּוֹ, וּמִשְׁעָה שְׂמֵרִיחַ נוֹפֵל, וְלֹא קָם עַד שְׂקוֹפֶץ עַל טְרַפּוֹ וְאוֹכְלוֹ, כֶּף שְׂכִינָה לֹא נוֹפֵלַת אֲלֵא כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא, כְּדֵי לְגַקֵּם מְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וּלְקַפֵּץ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שְׂנַאֲמֵר (ישעיה סג) צַעֲה בְּרַב כַּחוֹ.

מִי יִקְיַמְנֵוּ - הוּא לֹא יִקּוּם לְגַקֵּם מֵהֶם נִקְמָה קִטְנָה, אֲלֵא מִי יִקְיַמְנֵוּ. מ"י, כְּמוֹ שְׂנַאֲמֵר (איכה ב)

יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ, וְלֹא כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, דְּאִי כְּתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, לְאוֹסְפָא לְשְׁאָר עַמִּין. וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ כְּתוּב, אֲלֵא בְּזִמְנָא דִּי יִתִּי מֶלֶכָא מְשִׁיחָא, דְּכְתוּב, (ישעיה מט) שָׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, הַשְׂתָּא דְּאֵמֵר יִשְׁתַּחֲוּוּ, לְאַחֲזָא דִּישְׂרָאֵל כְּלָהוּ בְּלַחֲוֹדֵיהוּ, כְּלָהוּ יִפְלַחוּן לְרִישָׁא דְּגוֹלָה, לְרֹאשׁ דְּבַכָּל, וְלֹא שְׁאָר עַמִּין:

גִּוּר אַרְיָה יְהוּדָה, בְּקַדְמִיתָא גִּוּר, וּלְבַתֵּר אַרְיָה, וְרָזָא דְּמָלָה בְּקַדְמִיתָא נָעַר, וּלְבַתֵּר אִישׁ, (שמות טו) יִי אִישׁ מִלְחָמָה. מִטְּרַף בְּנֵי עֲלִית, מָאִי מִטְּרַף. לְאַכְלִלָא מִלְאָף הַמּוֹת, דְּאִיהוּ קָיִימָא עַל טְרַף, לְשִׁינְעָא בְּנֵי עֲלִמָא, וְלֹא מְשִׁזִּיב. כְּמָה דְּאֵתָא אֵמֵר, (מיכה ה) וְטְרַף וְאִין מִצִּיל. (ומהו) וּמַהֲהוּא טְרַף אִסְתַּלְקַת שְׂכִינָתָא.

כָּרַע, בְּגָלוֹתָא דְּבַכָּל. רַבִּץ, בְּגָלוֹתָא דְּאֲדוּם. כְּאַרְיָה, דְּאִיהוּ תְּקִיפָא. וּכְלָבִיא, דְּאִיהוּ תְּקִיפָא וְתִיר. כֶּף יִשְׂרָאֵל תְּקִיפִין אִינּוּן. דְּבַנֵּי עֲלִמָא עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת מְפִתִין וְדַחֲקִין לוֹן, וְאִינּוּן קָיִימֵי בְּדַתִּיהוֹן וּבְנִימוּסֵיהוֹן כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא.

כֶּף שְׂכִינָתָא, דְּאָף עַל גַּב דְּכְתוּב, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, הִיא תְּקִיפָא כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא בְּהֵאִי נִפְלָה. מַה אַרְיָה וּכְלָבִיא לֹא נִפְלִין, אֲלֵא בְּגִין לְמִטְּרַף טְרַפָּא וּלְשַׁלְטָאָה, דְּהָא מִרְחִיק אֲרַח טְרַפִּיה, וּמִשְׁעָתָא דְּאֲרַח נִפֵּל, וְלֹא קָם עַד דְּדַלִּיג עַל טְרַפִּיה וְאָכִיל לָהּ. כֶּף שְׂכִינָתָא לֹא נִפְלָה אֲלֵא כְּאַרְיָה וּכְלָבִיא, בְּגִין לְנַקְמָא מְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וּלְדַלְגָא עֲלֵיהוּ. כְּמָה דְּאֵתָא אֵמֵר, (ישעיה סג) צוּעָה בְּרוּב כַּחוֹ.

מִי יִקְיַמְנֵוּ, הוּא לֹא יִקּוּם לְנַקְמָא מְנִיְהוּ